

Али често је случај да се у једном граду нађу помешани карактери разних типова; чак их има и таквих код којих се налазе елементи сва три типа. У многим градовима употребљава се за зидање локални материјал. У планинама на пр. преовлађују градови са грађевинама од дрвета, а има их и од чатме и камена; у равницама су од ћерпича или цигле. У последње време све се више ослобађају од локалног материјала. Од интереса је да у хладнијим областима постоје двоструке куће: летње и зимске. Оне су у већим двориштима.

Бугарски градови веома су сиромашни у старим споменицима: градовима, кулама, црквама и др. Једино у неким већим градовима има и ових остатака.

У многим бугарским градовима одржао се оријенталски начин, да је чаршија одвојена од дела где су куће за становање. Због тога градови заузимају већи простор, и тиме изискују веће издатке за уређење. У планинским градовима становништво се већином бави занатима, али нема ни једнога града у коме би се бар половина становништва бавила само једним занатом. У неким градовима има развијене и фабричне индустрије, али они немају ипак тип фабричних градова. Нарочито су интересантни мањи градови у којима се становништво бави земљорадњом и који имају карактер села. У Бугарској нема чисто рударских нити рибарских градова. Само неки градови постали су важни трговачки центри, благодарећи њиховим повољним саобраћајним везама (Софија, Варна, Русе, Бургас и Пловдив).

У првом бугарском царству Бугарска је имала две утврђене престонице: Плиску и Преслав; у другом царству Трново, које је такође било утврђено; а у трећем је престоница Софија. Положај Софије као престонице је неповољан, јер је близу западне границе и није утврђена. Али Иширков с правом наглашава да је најповољније утврђење и заштита Софије пријатељство са југословенском државом.

Даље Иширков прати прираштај становништва у појединим градовима и примећује, да у многим становништво знатно опада. За то наводи разлоге: опадање заната, иселјавање Турака, промена саобраћајних праваца, јаки развитак суседних градова итд. Напротив неки други градови јако расту, благодарећи њиховом повољном положају, развитку индустрије и трговине и што су административни и политички центри.

Имена појединих градова су разног порекла. Има их која су очували своја стара имена (Месемврија, Анхиало); али већи број је више пута мењао своје име, било због примања хришћанства, било са доласком новог народа, било према имену владоца који је нарочито много допринео подизању града или из других узрока.

Иширковљева излагања у овом чланку су веома информативна и прегледна. Штета је само што чланак није илустрован.

П. С. Јовановић.

Comitato Geografico Nazionale: Nomi e limiti delle grandi parti del sistema Alpino. (L'Universo, Anno VII, Num. 9, Firenze. 1926, стр. 705—716, са картом).

Географски национални комитет (италијански) и 9. конгрес италијанских географа одлучили су, да се утврде имена и границе алпског система. Тај посао поверили су једној комисији, који га је окон-

чала у време од скоро године дана. Рад је извршен на орографској основи у зоне и то лонгитудинално, али се није заборавила ни попречна подела (Алпи, Alpi, Alpes, Hochalpen, Преалпи, Prealpi, Petites Alpes, Voralpen). При попречној подели узето је као граница развође, док су границе у уздужној подели долине и увале. Комисија се трудила, да задржи традиционална имена, али, наравно, у италијанском облику. У уздужној подели одржана је такође подела у троје : Западни, Средњи и Источни Алпи, који су подељени у 26 секција.

Ова подела је од значаја у првом реду за Италијане. Она може имати и практичне вредности у науци и школама, јер се избегава збрка. Ми се на овакав рад не би ни освртали, кад не би тим били тангирана. У Алпе убројила је поменута комисија читав Истарски Карст и све планине од западне наше државне границе до линије Снежник-Љубљана. Зашто се управо у овом делу није комисија заинтересовала за врло богату литературу по том питању, или је била вођена другим циљевима, који нису научни ?

И. Синдик.

Ugo Giusti: Lo sviluppo della popolazione italiana fra il 1911. e il 1921. (L'Universo, Anno VI, 1925, Num. 2, с. 97—117.).

Италија је имала 10. јуна 1911. 34,671.377 становника, а 1. децембра 1921. 37,142.886 у старим границама, а са добивеним покрајинама 38,710.576. Ако се за ново добивене покрајине узме у обзир статистика из 1910. год., онда прираст износи 6,75%. Највећи пораст има Лацио, па Венето, Лигурија, Сицилија и Емилија, са више од 10%. Мање од средњег прираста имају Венеција Ђулија, Пјемонт и Базиликата; у Аbruзи, Мализе и Венецији Тридентинској становништво је остало скоро непромењено.

И. Синдик.

A. Demangeon: Les Iles Britanniques. (Géographie Universelle, tome I, 1—320 с., са 80 карата у тексту, и 113 фотографија и картом у боји ван текста. Paris, A. Colin, 1927, Bd St. Michel 103, 80 фр.).

Позната су изврсна дела *Traité de Géographie Physique* од Еманиела де Мартона и *Géographie Humaine* од Жана Брина, у којима су обухваћене све гране Опште Географије. По замисли пок. Видала де ла Блаша, члана Института, и под уредништвом Лисиена Галое, професора Сорбоне, почела је излазити Посебна Географија. Њен је задатак да о свима областима земљине површине да синтезу данашњег географског знања.

Као прва свеска ове збирке изашло је дело А. Деманжона, професора Сорбоне, о Британским Острвима. Сем увода, дело има три одељка. У *Уводу* писац показује како се Британски Архипелаг развио у данашњу државу и у данашњу колонијалну силу. У *Првом Делу* дат је општи преглед природних и културних особина, и истакнуто како се становништво ових острва није још стопило у један народ. У *Другом Делу* проучене су поједине области, а нарочито индустријски крајеви, који су се развили око угљених басена, и велике луке, у које је жив саобраћај привукао многобројно становништво. У *Трећем Делу* приказује се општи карактер британског привредног живота, и нарочито се расправља британски колонијални проблем.